1. TÉR-JÁTÉK

1.1. Szokványos műfajok az SF kellékeivel
1.1.1. *Kalandtörténet*
1.1.1.1. Kalandtörténet más térben (Antal József: Justitia)
1.1.1.2. Kalandtörténet más időben (László Endre: Jóholdat, Szíriusz kapitány!)
1.1.1.3. Kalandtörténet más technikai környezetben (Rubin Gábor: Kalandorok)
1.1.1.4. Katasztrófatörténet (Lőrincz L. László: A halott város árnyai)
1.1.2. *Detektívtörténet*
1.1.2.1. Detektívtörténet más időben (Dévényi Tibor: Ki ölte meg Barnabás professzort?)
1.1.2.2. Detektívtörténet más fizikai-technikai környezetben (Nemere István: A Triton-gyilkosságok)
1.1.2.3. Detektívtörténet más biológiai-pszichológiai környezetben (Lőrincz L. László: Az elátkozott hajó)
1.1.3. *Szabadságharcok*
1.1.3.1. Szabadságharc más térben (Szalai-Kocsis Tamás: A dicső lovasbrigád)
1.1.3.2. Szabadságharc más időben (Markovics Botond: A Negyedik Gyarmat)
1.1.4. *Szerelmes történet* (Herczeg Ferenc: Szíriusz)
1.1.5. *Kém- és szabotázstörténet* (Juhász Viktor: A rendszerek ellensége)

1.2. Küzdelem idegen, nem értelmes tényezőkkel
1.2.1. *Idegen fizikai környezet* (Kaszás István: Lehetetlen)
1.2.2. *Idegen biológiai környezet* (Marton Béla: Utazás a Vénuszra)
1.2.3. *Idegen pszichikai környezet* (Vásárhelyi Lajos: Ösvényen)
1.2.4. *Idegen technikai környezet* (Karinthy Frigyes: Új Iliász)
1.2.5. *Űrhajótörés, űrbaleset* (Cserna József: Űrkaland)
1.2.6. *Idegen környezet föltárása* (Bárdos M. József: A jelentés)

1.3. Találkozás idegen értelemmel (l. még 5.)
1.3.1. *Békés találkozások*
1.3.1.1. Segítőkészség, teljes megértés (Tőke Péter: Repül a tó)
1.3.1.2. Félreértés (Kaszás István: Félreértés)
1.3.1.3. Tökéletes értetlenség (D. Németh István: Vangó)
1.3.2. *Konfliktusos találkozások*
1.3.2.1. Konfliktus az ember sajátságai miatt (Selmeczi György: Az obszidiánkés)
1.3.2.2. Konfliktus az ember tudatlansága miatt (Kánai András: Epizodisták)
1.3.2.3. Konfliktus idegen társadalmi tényezők miatt (V. Nagy Zsuzsanna: Aggteleki emlék)
1.3.2.4. Konfliktus idegen elvárások, szándékok miatt (Veres Mihály: A kapcsolat)
1.3.3. *Összeütközés idegen fajokkal*
1.3.3.1. Harc a toleranciáért, a békéért (Szélesi Sándor: A beavatás szertartása)
1.3.3.2. A hasonlóság fölismerése (Gajdács Ádám: Zuhanás)
1.3.3.3. Szabadságharc idegen faj ellen (Gáspár András: Kiálts farkast!)

1.4. Párhuzamos valóságok (l. még 2.4.7.)
1.4.1. *Párhuzamos valóságok egymás helyén, átjárás lehetséges* (Nemere István: Elveszettek)
1.4.2. *Párhuzamos valóságok egymás mellett, nincs szabad átjárás* (Szentmihályi Szabó Péter: Magyarok az űrben)
1.4.3. *Tükörvilágok* (Szepes Mária: A tükörbolt)

1.5. Fölfedezetlen tér-részek
1.5.1. *Fölfedezetlen tér-részek a Föld színén* (Fekete Gyula: A Kék sziget)
1.5.2. *Fölfedezetlen tér-részek a Föld belsejében* (Nemere István: A mélység fiai)
1.5.3. *Fölfedezetlen tér-részek a tenger alatt* (Csernai Zoltán: A Sátán Háromszöge)
1.5.4. *Idegen dimenziók* (Tőke Péter: A tűzfal titka)
1.5.5. *Mikro- és makrovilág* (Pap Viola: Egy kicsit)

1.6. A jelen veszélyei
1.6.1. *A fejlődés veszélyei* (Kaszás István: A modell)
1.6.2. *A környezet veszélyei* (Csernai Zoltán: Kövek)
1.6.3. *Új találmányok veszélyei* (Bárdos M. József: Bejelentés)

2. IDŐ-JÁTÉK

2.1. Utazások a múltba
2.1.1. *Látogatás (bűntény) a múltban* (Bogáti Péter: Időtojás)
2.1.2. *Véletlen átesés* (V. Nagy Zsuzsanna: Szép piros alma)
2.1.3. *Időtörések, időszökevények*
2.1.3.1. Megváltoztatható-e a múlt? (Nemere István: Időtörés)
2.1.3.2. A múltban megváltoztatható jelen (Kürti Elvira: Az alma)
2.1.3.3. A megváltoztathatatlan jelen (Lőrincz L. László: Időutazás)
2.1.3.4. Megváltoztatható-e a jövő? (Kóczián János: Természetes képességek)
2.1.4. *Az ismert múlt magyarázata* (Erdei Grünwald Mihály: Naplótöredék az ismeretlenből)
2.1.5. *A múltból a jelenbe, a jövőbe* (Kemény Dezső: És arra is szükségünk lesz)
2.1.6. *Áthallás a múlt és jelen között* (Nemes István: Én ott leszek)

2.2. Utazás a jövőbe
2.2.1. *Véletlen átesés* (Szentmihályi Szabó Péter: Időharang)
2.2.2. *Időgép* (Hernádi Gyula: Anti-Däniken)
2.2.3. *Utaztatás különleges céllal* (Pintér Zoltán: Amit meg kell tenni)

2.3. Utazások a jövőből
2.3.1. *Véletlen átesés* (Nemes István: Worluk átka)
2.3.2. *Időzavarok* (Tőke Péter: Ipiapacs! Egy, kettő, három!)
2.3.3. *Időutas hajótörése* (Weinbrenner Rudolf: Jutalomutazás)
2.3.4. *Tervszerű időutazások*
2.3.4.1. Időjárőr, szökevények, időháború (Nemere István: A téridő istenei)
2.3.4.2. Időturizmus, látogatás (Szathmári Sándor: Gépvilág)
2.3.4.3. Gazdasági hasznosítás, büntetés (Szebenyi Szilárd: Három nullaötkor)
2.3.4.4. Leletmentés (Kovács T. Mihály: Csibét a tojásba)
2.3.4.5. Áthallás a jelen és a jövő között (Szigethy András: A Ghallagham űrsikló)

2.4. Időparadoxonok, szabálytalan idők
2.4.1. *Egyszerre érzékelt idősíkok* (Rubin Gábor: Acélöklű bátor Joe)
2.4.2. *Megismétlődő (ciklikus) idő* (Lőrincz L. László: Örök visszatérés)
2.4.3. *Időparadoxon* (Kaszás István: Jelentés a Delta Virginisről)

Témakörök az SF-ben (szerk. S Sárdi Margit)
Metagalaktika 11,
Metropolis Media, 2009.
188-193

2.4.4. *Visszafelé folyó idő* (Szentmihályi Szabó Péter: Fekete és fehér lyukak)
2.4.5. *Lelassuló-fölgyorsuló idő* (Kemény Dezső: Mint a nyíl, s zuhogó patak)
2.4.6. *Kimetszett idő* (magyar példa kerestetik)
2.4.7. *Alternatív történelem* (Horváth Sándor: Útikaland)
2.5. Géntörés (Pintér Zoltán: Mesterséges élet)
2.6. Jövőlátás (Nemere István: A lottózó időutas)

3. JÖVŐKÉPEK

3.1. Az emberiség biológiai-genetikai fejlődése
3.1.1. *Elkorcsosulás, mutációk, betegségek, génmanipulációk* (Darázs Endre: Hajdani küzdőtér)
3.1.2. *Fiatalítás-öregítés* (Mesterházi Lajos: Sempiternin)
3.1.3. *Új faj születése* (Kis Zoltán: Az AIDS-ének)
3.1.4. *Klónozás* (Bán János: Suicid Harry, lázadó Henry, gyilkos Rick)
3.1.5. *A külső megváltoztatása, bioforma* (Szélesi Sándor: Hosszú útra összezárva)
3.1.6. *Agyátültetés, agyműködés befolyásolása* (Szini Gyula: Az üvegkirály két feje)
3.1.7. *Szexuális élet, nemi szerepek, gyermekszületés* (Dévényi Tibor: A szerelem nem ismer határokat?)
3.2. Az emberiség technikai fejlődése
3.2.1. *Idővisszajátszás* (ifj. Hegedüs Sándor: A lélekbúvár)
3.2.2. *A természeti viszonyok megváltoztatása* (Varga A. Csaba: Az Armada napja)
3.2.3. *Az élet kiterjesztése, hibernáció* (Nemes László: Mélyhűtött szerelem)
3.2.4. *Veszélyes gépek, veszélyes robotok* (Fekete Gyula: Géprombolók)
3.2.5. *Új élettér birtokbavétele*
3.2.5.1. Exodus (László Zoltán: A Keringés)
3.2.5.2. Aquakultúra (Mányi László: Cirkusz a Holdon)
3.2.5.3. Új élettér a levegőben (Pintér Zoltán: Bevéssödés)
3.2:6. *Új felfedezések, találmányok, szolgáltatások és hatásuk* (Cholnoky Viktor: Az álomirtó)
3.2.7. *Új államszervezet, igazságszolgáltatás, bűnüldözés, pedagógia* (Karinthy Frigyes: Földrajzóra 2852-ben)
3.2.8. *Mesterséges valóságok* (András László: Jelentések a Központnak)
3.2.9. *Új hétköznapok* (Dévényi Tibor: Hétköznapok a XXI. századból)
3.3. **Az emberiség társadalmi fejlődése**
3.3.1. *Alteráció*
3.3.1.1. Halandók és halhatatlanok (Szűcs László: Az új ember)
3.3.1.2. Természetes és mesterséges életmód (Szélesi Sándor: Vér és verejték)
3.3.1.3. Szaporodók és nem szaporodók (magyar példa kerestetik)
3.3.1.4. Föld alattiak és föld fölöttiek (Nemere István: Zuhanás a Napba)
3.3.1.5. Pszi-tudatúak és anélküliek; mágia és tudomány (Szélesi Sándor: Galileo) (l. még 4.5.1.)
3.3.1.6. Békések és harcolók (Lőrincz L. László: Használhatatlanok)
3.3.1.7. Kicsik és nagyok (Majtényi Erik: A Kékek Tanácsa)
3.3.1.8. Egészségesek és betegek (Barok Márk: Az őszinte)
3.3.2. *Falanszter és rendőrállam; bürokrácia, intézmények* (Mandics György – M. Veress Zsuzsanna: Vasvilágok)
3.3.3. *Túlfejlődés*
3.3.3.1. Célvesztés, önműködő gépi kultúra; mesterséges cél (Kassai Péter: Ösvény)
3.3.3.2. Túlnépesedés (Rónaszegi Miklós: A legelső törvény)
3.3.3.3. A városi életmód és összeomlása (Koch György: A próféta)
3.3.3.4. Izoláció (magyar példa kerestetik)
3.3.3.5. A technika összeomlása (Szeberényi Lehel: A poara nép eredete és vándorlása)
3.3.4. *Totális háború*
3.3.4.1. Háború és pusztulás (Csernai Zoltán: Béke a kék bolygón)
3.3.4.2. A háború leküzdése, lefegyverzés (Erdei Grünwald Mihály: A fegyverek halála)
3.3.5. *Totálisan irányított állam*
3.3.5.1. Utópia, disztópia. Rétegzett (kasztozott) állam (Fehér Klára: Oxygénia)
3.3.5.2. Hamis egyenlőség, hamis boldogság; médiakrácia (Gáspár András: Öt tekercs)
3.3.5.3. Totális irányítás – természetes fejlődés (Karácsony Benő: Ember a csillagok alatt)
3.3.5.4. Őrködők (Pap Viola: A harmadik fél)
3.3.6. *A Föld és az új telepek* (László Balázs: Az utolsó lábnyom)
3.3.7. *Új társadalmi rendszer* (Tamkó Sirató Károly: A három űrsziget)
3.4. Világvége- és újrakezdés-koncepciók
3.4.1. *Természeti kataklizmák*
3.4.1.1. Pusztulás élettelen tényezőktől (Leleszy Béla: Az utolsó csillaghajó)
3.4.1.2. Pusztulás biológiai tényezőktől (Wágner B. György: Nosztalgia-viadal)
3.4.2. *Az emberiség pusztulása*
3.4.2.1. Tömeghalál, pusztulás (Baka István: A kisfiú és a vámpírok)
3.4.2.2. Ember nélküli föld (Cserna József: A tejesüveg)
3.4.3. *Az emberiség átmentése, újrakezdett fejlődés* (Czakó Gábor: A Sárkánymocsár ura)
3.4.4. *Magányos ember, magányos emberpár* (Bogáti Péter: Az utolsó ember)
3.4.5. *Ciklikus fejlődés* (Bán János: Mózes)
3.5. A környezet fejlődése
3.5.1. *Az állat- és növényvilág fejlődése, pusztulása* (Csernai Zoltán: A Kajmán-effektus)
3.5.2. *Éghajlatváltozás; a környezet módosulása* (Kostyál Zsigmond: Különös város)
3.5.3. *Mutáns állatvilág; az állatok átveszik a stafétabotot* (Bíró László Péter: A denevérek este szállnak)
3.6. Új történelem (Nemere István: Játék)
3.7. Új ideológiák
3.7.1. *Új (?) Messiás* (Rónaszegi Miklós: Kamaszkor)
3.7.2. *Új hit, hitterjesztés* (Bálint Endre: Bolondok)
3.7.3. *Új fasizmus* (Galántai Zoltán: Évforduló)
3.7.4. *Társadalmi szerepek új ideológiái* (Ambrus Zoltán: Az okleveles tündér)
3.8. Jövendő pszichológiai problémák
3.8.1. *Mentális problémák, tesztek* (Sámathy Tamás: Csomópontban) (l. még 4.1.3.)
3.8.2. *Túlzott racionalizmus* (Torma Veronika: Gyorsbüfé)
3.8.3. *Emberi hibák, konfliktusok, bűnök* (Imre Attila: Az ítélet)

4. TUDAT-JÁTÉK

4.1. Pszichológiai kísérletek
4.1.1. *Női szerep az űrben* (Bogáti Péter: Az eljátszott teremtés)
4.1.2. *Különleges adottságok keresése* (Sánta Balázs: A jövő városa)
4.1.3. *Űr-szimulátor* (Wizner Vég Balázs: A pilóta)
4.1.4. *Téves képzetek, őrültségek* (Rónaszegi Miklós: Négy korsó sör)
4.2. Különleges képességek
4.2.1. *Különleges képességek birtoklása* (Somogyi György: Quetzalcoatl)
4.2.2. *Különleges képességűek szaporodása* (Hosszú Ágnes: Kísértetek kastélya)
4.3. Helyváltoztatás
4.3.1. *Telekinézis* (Fedina Lídia: A mester)
4.3.2. *Teleportáció* (Gödri Botond: A jógi)
4.4. Tudat-átplántálás
4.4.1. *Új testbe költözés* (Zsoldos Péter: A feladat)
4.4.2. *Helycsere* (Leleszy Béla: A fekete veszedelem)
4.4.3. *Állattá változás* (Andor György: A macska)
4.4.4. *Lélekvándorlás, élet a halál után* (Takács András: Kristályos álom)
4.5. Gondolatátvitel
4.5.1. *Mutáció* (Kasztovszky Béla: Fehér kör) (l. még 3.3.1.5.)
4.5.2. *Kevesek adottsága* (Tőke Péter: Szuperszendvics)
4.5.3. *Az emberiség természetes fejlődése* (Laczkó Géza: Lázadás a Pantheonban)
4.5.4. *Agyfürkészés* (Pap Viola: A szerelem ciprője)
4.5.5. *Emlékátvitel* (Karinthy Frigyes: A lélek arca)
4.5.6. *Valóraváltás* (Majoros Sándor: Zöld vé Fehér Fal mögött)
4.6. Akaratátvitel (Bihari Péter: A Mars gyön gye)

4.7. Cselekmény a tudaton belül (Kasztovszky Béla: Az időutazás technikája)
4.8. Személyiségszimuláció (Apáti Miklós: A nő halványkék illata)

5. IDEGEN CIVILIZÁCIÓK (L. MÉG 1.3.)

5.1. Idegenek utazása hozzánk
5.1.1. *Nyomok a múltban* (Tábori Zoltán: A nyolcadik sír)
5.1.2. *Jelek a jelenben; beköltözés* (Szabó Tamás: A rajongó)
5.1.3. *Események a jövőben*
5.1.3.1. Látogatás kapcsolatfelvétel nélkül (Major Mihály: A csillaghajó)
5.1.3.2. Kapcsolat hatás nélkül (Szepes Mária: Túl a légóceánon)
5.1.3.3. Kapcsolat kölcsönös haszonnal (Kasztovszky Béla: GRIN)
5.1.3.4. Idegenek tevékenysége a Földön
5.1.3.4.1. Cél: vizsgálni az embert (Laczkó Géza: Holdbéli Dávid csodálatos tapasztalatai a Földön)
5.1.3.4.2. Cél: mintapéldányt gyűjteni (magyar példa kerestetik)
5.1.3.4.3. Cél: az embert átköltöztetni (Kaszás István: Újrakezdés)
5.1.3.4.4. Cél: a fejlődést akadályozni (Nemere István: A 342-es akció)
5.1.3.4.5. Cél: az embert segíteni, az életet terjeszteni (Gergely Mihály: A Kozmosz 15. törvénye)
5.1.3.4.6. Cél: az emberiséget megmenteni (Mesterházi Lajos: Rakéták, csillagok, receptek)
5.1.3.4.7. Cél: az embert elpusztítani (Tóth Pál: Zápor)
5.1.3.4.8. Cél: a Földet föl/kihasználni (Hernádi Gyula: Második Gulliver)
5.1.3.4.9. Cél: igazságot szolgáltatni (Lőrincz L. László: A furcsa pár)
5.1.3.5. Idegenek konfliktusai a Földön
5.1.3.5.1. Ütközés a földi fizikával (Csernai Zoltán: Titok a világ tetején)
5.1.3.5.2. Ütközés a földi biológiával (Nemere István: Dávid és a Góliátok)
5.1.3.5.3. Ütközés a földi szokásokkal, kultúrával (Darázs Endre: Vércsap)
5.1.3.5.4. Idegenek harca a Földön (Gombó Pál: Az első űrtalálkozás)
5.2. Földiek utazása idegenekhez
5.2.1. *Találkozás önmagunkkal* (Zsoldos Péter: Távoli tűz)
5.2.2. *Idegen civilizáció nyomai* (Kovács T. Mihály: Evakuáció)
5.2.3. *Félreismerések* (Franczia Zoltán: Értelmes lények)
5.2.4. *Idegen civilizáció megismerése, megismerhetetlensége; befolyásolása* (Makay István: Repülőgépen a Holdba)
5.2.5. *Űrháború* (Bencsik András: KEEC – A Nagy Világ-Regatta)
5.3. Együttélés idegenekkel
5.3.1. *Az együttélés nehézségei*
5.3.1.1. A fizika különbözése (Rákos Péter: Csupán egy ölelés)
5.3.1.2. Az időirány különbözése (Kasztovszky Béla: 1908. június 30. Vanavara)
5.3.1.3. A szokások, erkölcsök különbözése (Botond-Bolics György: Ezer év a Vénuszon)
5.3.1.4. A mítoszok különbözése (Andrejcsik Kálmán: Galaktikus árumintavásár)
5.3.1.5. A biológiánk különbözése (D. Németh István: A gyűrű)
5.3.1.6. A művészet különbözése (Képes Gábor: Fehér majom feketében)
5.3.1.7. A méretek különbözése (Nemere István: Hol vagytok?)
5.3.1.8. Érdekütközések, összecsapások, gyarmatosítás (Kaszás István: A Galaktika Urai)
5.3.2. *Leigázott földiek*
5.3.2.1. Földiek mikroszkóp alatt (Somlai Nóra: Az élet értelme)
5.3.2.2. Földiek állatkertben (magyar példa kerestetik)
5.3.2.3. Földiek föl/kihasználása (Lengyel Péter: Napkelet)
5.3.2.4. Földiek vesztett csata után (Motonok Marianna: Hunn krónikák)
5.3.3. *Együttélés kölcsönös haszonnal*
5.3.3.1. Vegyes házasságok (B. Kósa Katalin: Szabálytalan parkolás)
5.3.3.2. Kölcsönös alkalmazkodás (Z. Vincze György: A cikoriták bolygója)
5.3.3.3. Közös tevékenység (Kaszás István: Ugrás)
5.4. Idegenek élete (Fekete Gyula: Triszex)

6. GÓLEM ÉS ROBOT

6.1. Eleven tárgyak (Nepp József: Ez a nap is jól kezdődik!)
6.2. Mesterségesen előállított/képzett értelmek
6.2.1. *Rabszolga testek* (Leleszy Béla: Holtak városa)
6.2.2. *Rabszolga lelkek* (Bán János: Az örökkévaló)
6.2.3. *Gólem és Frankenstein; robotizált állatok* (Demeter Attila: A kutyabarát)
6.3. Mesterségesen előállított ember, kiborg (Bárány Tamás: A tökéletes ember)
6.4. A robot
6.4.1. *A robot mint segítőtárs* (Dévényi Tibor: Nem lesz nagy változás)
6.4.2. *A robot mint konfliktusforrás*
6.4.2.1. Robot-logika (Zsoldos Péter: Severus)
6.4.2.2. Robot-etika (Viszokay Tamás: gyáva ember)
6.4.2.3. Robot-filozófia, robotbetegs (Vassy Zoltán: Próféták délutánja)
6.4.2.4. Robot a termelésben (Antal Józs Szökés)
6.4.2.5. Robot ember-szerepben (Lőrincz László: A hosszú szafári)
6.4.3. *A jövő a robotoké*
6.4.3.1. Mesterséges értelem (Markovics B tond: Isten gépei)
6.4.3.2. Önállósodó gép (Tőke Péter: Vesz lyes idősík)
6.4.3.3. Robot-vezérelt társadalom (Gy tyán Ervin: A kiberneroszok tündöklé és bukása)
6.4.3.4. Robotok rémuralma, harca az e ber ellen (Bogáti Péter: A számítóg hímnemű)
6.4.3.5. Robotok egymás közt; robot-társ dalom (Zsoldos Péter: Ellenpont)

Készült az ELTE BTK Irodalom- és Kultúratud mányi Intézete tudományos-fantasztikus iroda mi szakszemináriumán.
(Kedves Olvasóink, szeretettel várjuk a magy példaanyag kiegészítéseit.)